

1

Beşinci hüccette ilk olarak hangi genel bilgi hatırlatılmaktadır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 1

Farklı yollardan gelen birkaç kişinin aynı olayı bildirmesi, o olayın kesinliğine çok kuvvetli delil sayılır.

2

Bu örneğin ardından kimlerin ortak şahitliği öne çıkarılıyor?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 2

Değişik ekollere mensup hakikat araştırmacıları ve manevî tecrübe sahipleri öne çıkarılıyor.

3

Sayılan grupların ayrı
tabakalardan olması neyi
gösterir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 3

Aynı sonucun dar bir çevreye mahsus olmadığını, geniş bir hakikat ehli tarafından paylaşıldığını gösterir.

4

Bu şahısların ortak kanaati nedir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 4

Kâinatta ve varlıklarda görülen
güzellik ve olgunlukların, tek bir
zorunlu varlığın mükemmelliğinin
yansıması olduğudur.

5

Burada neden “tek” olana vurgu yapılmaktadır?

Cevap 5

Çünkü dağınık ve bağımsız sebepler yerine bütün kemalin bir kaynaktan geldiği savunulmaktadır.

6

“Kemal” ile “cemal” arasındaki ilişki burada nasıl kurulmaktadır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 6

Her ikisi de Allah'ın isimlerindeki yüceliğin varlıklar üzerinde beliren yönleri olarak birlikte anılmaktadır.

7

Bu kişilerin ittifakına neden güçlü
bir delil denilmektedir?

Cevap 7

Çünkü çok farklı kesimlerden gelen insanların aynı hakikatte birleşmesi, yanılma ihtimalini çok azaltır ve kanaati kuvvetlendirir.

8

Bu birleşmenin “kat’i delil”
sayılmasının sebebi nedir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 8

Çünkü çok sayıda bağımsız ve ehil kişinin aynı hakikati doğrulaması, sonucun sağlamlığını artırır.

9

Metnin bu kısmında mümin okuyucuya dolaylı olarak hangi ders verilir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 9

Hakikatin delillerine güvenmek,
inatla gerçeđi örtmek isteyenlerin
tavrından etkilenmemek dersi
verilir.

10

Beşinci hüccetin dayandığı temel
ispat yöntemi nedir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 10

Birçok bağımsız şahidin aynı hususta birleşmesini esas alan ortak şahitlik yöntemidir.

11

Metinde bu esas, dinî ve fikrî
bakımdan kimlere
uygulanmaktadır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 11

Çeşitli manevî yol sahiplerine,
ariflere, tahkik ehline ve hakiki
hikmet sahiplerine
uygulanmaktadır.

12

Metinde ortak görüşe sahip kişilerin yalnızca tasavvuf ehli olmadığı nasıl anlaşılır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 12

Veliler yanında tahkik ehli, arifler ve gerçek filozoflar da anılarak daha geniş bir yelpaze çizilir.

13

Bu kimselerin ortak olarak
gördüğü şey, kâinattaki hangi
unsurlarla ilgilidir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 13

Varlıklarda ortaya çıkan güzellikler, düzenler ve olgunluklarla ilgilidir.

14

Metinde bu güzelliklerin
görüldüğü yerler nasıl ifade
edilmektedir?

Cevap 14

Kâinat sahnesi ve varlıkların ayna gibi duran yönleri olarak ifade edilmektedir.

15

Burada “bir tek kaynak” anlayışı
hangi yanlış düşünceyi reddeder?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 15

Güzellik ve kemalin ayrı ayrı sebeplerden veya varlıkların kendinden çıktığı düşüncesini reddeder.

16

Metne göre bu ittifakın sonucu
hangi hükümlle özetleniyor?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 16

Bunun sarsılmaz ve kesin bir kanıt
olduğu söyleniyor.

17

Son kısımda dalalet temsilcisinin
kulak kapaması neyi sembolize
eder?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 17

Delile cevap veremeyip hakikati
iřitmek istememeyi sembolize
eder.

18

Bundan sonra onları dikkate almama kararı hangi eğitimci tavrına uygundur?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 18

Samimi arayış içinde olmayan inatçılarla oyalanmak yerine, istifade etmek isteyenlere yönelme tavrına uygundur.

19

Beşinci hüccetin girişindeki örnek,
bilgi değeri bakımından hangi
sonuca işaret eder?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 19

Ayrı kişiler aynı haberi verdiğinde,
o haber kuvvetli bir kesinlik
kazanır.

20

Metne göre bu ortaklık rastgele
insanlar arasında mı
gerçekleşmektedir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 20

Hayır, manevî ve ilmî yönden derinlik sahibi seçkin kimseler arasında gerçekleşmektedir.

21

Bu kimselerin farklılığı hangi yönlerden vurgulanmaktadır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 21

Mizaçları, takip ettikleri usuller, kabiliyetleri ve yaşadıkları dönemler bakımından ayrı oldukları belirtilir.

22

Metindeki “ayna” benzetmesi
nasıl anlaşılmalıdır?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucet-ile-
hulasa

Cevap 22

Varlıkların güzelliği üretmediği,
sadece daha yüce bir güzelliği
gösterdiği anlaşılmalıdır.

23

Bu ifade, yaratılmışların değersiz olduğu anlamına mı gelir?

Cevap 23

Hayır, aksine onların ilahî güzelliği gösteren kıymetli işaretler olduğu anlamına gelir.

24

Bu sonuca hangi bilgi yollarıyla
ulaşıldığı ifade edilmektedir?

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-hucdet-ile-
hulasa

Cevap 24

Keşif, zevk, şahitlik ve müşahede yoluyla bu hükme vardıkları anlatılır.